

Sammanställning januari 2021 – juli 2023

Förvaltningen har i uppdrag att månatligen presentera underlag kring omfattningen av ekonomiskt bistånd till personer som inte har tillstånd att vistas i Sverige. I denna grupp ingår personer som har fått ett utvisningsbeslut, personer vars uppehållstillstånd har löpt ut eller återkallats och personer som aldrig har sökt något tillstånd. Hit hör också EU-medborgare och deras familjemedlemmar som saknar uppehållsrätt. Kartläggningen omfattar hushåll som tillhör målgruppen oavsett om beslut har fattats enl. 4 kap. 1 § eller 4 kap. 2 § SoL.

I Riktlinjer för handläggning av försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd för livsföring i övrigt, beslutad av arbetsmarknads- och socialnämnden i Malmö stad och gällande sedan 2020-09-01 anges följande kring målgruppen.

Personer som inte har tillstånd att vistas i Sverige

I denna grupp ingår personer som har fått ett lagakraftvunnet avvisnings- eller utvisningsbeslut, personer vars uppehållstillstånd har löpt ut eller återkallats och personer som aldrig har sökt något uppehållstillstånd. Hit hör också EU-medborgare och deras familjemedlemmar som saknar uppehållsrätt.

Vid en ansökan om bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL måste alltid en utredning göras kring migrationsrättslig status då skilda lagrum ska tillämpas vid olika situationer.

Begränsad rätt till bistånd enligt socialtjänstlagen

Personer som inte har tillstånd att vistas i Sverige saknar legal bosättning i landet och ska därför lämna Sverige. Det åligger dem att följa svensk lag och beslut tagna av annan myndighet.

Grundregeln för vuxna är att enbart bevilja nödbistånd då synnerliga skäl föreligger. Socialtjänstens ansvar är därför begränsat till stöd och hjälp i akuta situationer (nöd) när personen vistas i kommunen (2 a kap. 2 § SoL). Akut bistånd prövas för kort period. Vid ansökan om bistånd i akuta situationer ska den enskilde medverka personligen.

Enligt lagen om hälso- och sjukvård till utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd ska landstinget erbjuda utlänningar som fyllt 18 år, och som vistas i Sverige utan stöd av myndighetsbeslut eller författning, vård som inte kan anstå, mödrahälsovård, vård vid abort och preventivmedelsrådgivning varpå behov av hälso- och sjukvård ska tillgodoses av Region Skåne. I de fall en enskild ansöker om akut bistånd till kostnad för läkemedel som förskrivits med stöd av ovanstående lag ska kostnaden som regleras genom förordning bedömas avse akut behov. Kostnaden är genom förordning begränsad till 50 kr per läkemedel.

Personer som inte har tillstånd att vistas i Sverige och som omfattas av personkretsen för lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl (LMA) har inte rätt till bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL. Personkretsen definieras i 1 § LMA. För personer som omfattas av LMA:s personkrets ska beslut fattas enligt 4 kap. 2 § SoL.

Barn som inte har tillstånd att vistas i Sverige

Principen om barnets bästa kommer till uttryck i Barnkonventionen och i socialtjänstlagen. Principen kan inte användas för att frångå gällande lag men när det finns utrymme för olika tolkningar eller bedömningar kan principen användas för att välja den för barnet mest fördelaktiga lösningen. Socialtjänsten har ett särskilt ansvar för barn, i synnerhet barn som tillhör utsatta grupper. Barn ska, i de fall det bedöms lämpligt, kunna beviljas bistånd till en skälig levnadsnivå. Utifrån principen om barnets bästa kan det innebära att barn beviljas bistånd medan deras föräldrar enbart beviljas nödhjälp. Bistånd till barnen kan beviljas upp till riksnorm. Med hänsyn till barns bästa kan även bistånd beviljas till en rimlig boendekostnad som utgår från barnets behov.

Sammanställning

Tabell 1. Antal hushåll och beviljade belopp (kr) januari 2021 juli 2023

Månad/ År	2021		2022		2023	
Månad/ År	2021 Antal hushåll	2021 Beviljat belopp (kr)	2022 Antal hushåll	2022 Beviljat belopp (kr)	2023 Antal hushåll	2023 Beviljat belopp (kr)
Jan	102	382 124	26	173 520	17	165 064
Feb	106	453 431	30	222 961	21	162 689
Mars	107	487 099	25	229 743	23	162 474
April	97	381 606	27	175 359	19	112 179
Maj	90	334 238	28	140 660	19	123 385
Juni	57	341 295	23	107 262	12	89 896
Juli	47	280 832	21	92 921	9	52 278
Aug	37	224 534	25	178 905		
Sept	37	251 383	30	230 830		
Okt	34	191 291	28	157 782		
Nov	25	163 497	20	141 134		
Dec	29	201 326	21	175 641		

Diagram 1. Antal beviljade hushåll per månad januari 2021 – juli 2023

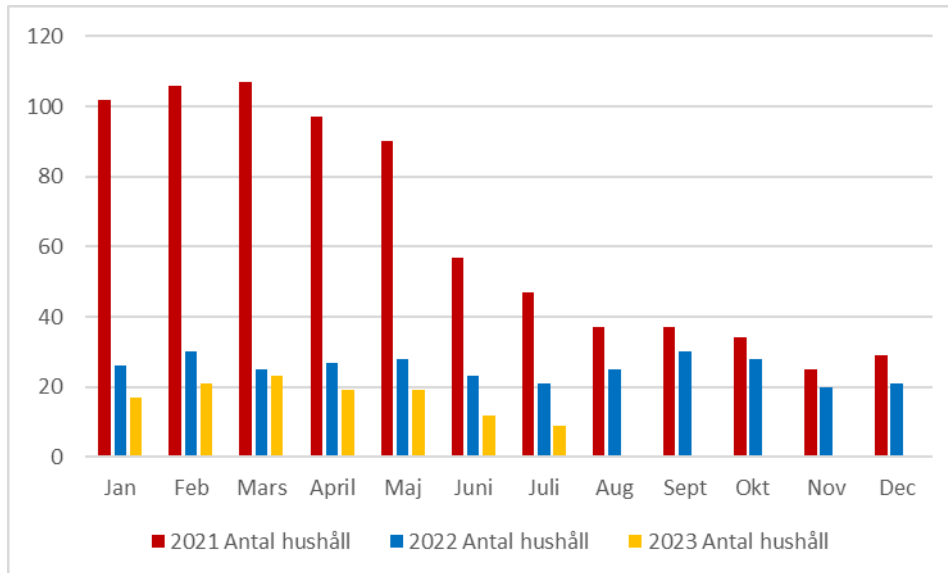

Diagram 2. Beviljat belopp (kr) per månad januari 2021 – juli 2023

